

Kehitysvammaliiton lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Asia: Lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Viite: VN/36005/2024

Kehitysvammaliitto kiittää pyynnöstä lausua hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamiseen. Kehitysvammaliiton kohderyhmänä ovat kehitysvammaiset ihmiset ja muut oppimisessa, ymmärtämisessä ja kommunikoinnissa tukea tarvitsevat ihmiset. Maassamme on noin 50 000 kehitysvammaista ja noin 65 000 puhevammaista ihmistä, selkokielen tarvitsijoita arvioidaan olevan jopa 750 000 henkilöä. Selkokielen tarpeen taustalla voi olla esimerkiksi kehitysvamma, lukivaikeus, muistisairaus tai se, että suomi tai ruotsi ei ole äidinkieli. Kehitysvammaliitto edistää kehitys- ja puhevammaisten ihmisten tasa-arvoa ja osallistumista yhteiskunnassa, kehittää palveluja sekä edistää alan tutkimusta. Liitto edustaa yli 80 jäsenorganisaatiota, jotka toimivat vammaisten ihmisten hyväksi.

Kehitysvammaliitto pitää hätäpuhelimien esteettömyyden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä tärkeinä puhevammaisten ihmisten kannalta. Tekstipohjaiset palvelut mahdollistavat yhteyden hätäkeskuspalveluun sellaisille puhevammaisille henkilöille, jotka eivät pysty puhumaan tai puhuvat hyvin epäselvästi, mutta jotka pystyvät kirjoittamaan.

- Reaaliaikaisen tekstipalvelun avulla puhevammaiset ihmiset voivat tehdä hätäilmoituksen ilman, että heidän täytyy soittaa tai käyttää avustajaa. Tämä nopeuttaa ilmoittamista hätäkeskukseen ja avun saamista hätätilanteissa. Palvelu on erittäin tarpeellinen niille henkilöille, joilla on vaikeuksia ilmaista itseään puheella. Palvelun käyttöön ottamisen siirtyminen on valitettavaa puhevammaisten ihmisten näkökulmasta.
- Reaaliaikaisen tekstipalvelun kehittämisessä tulee kiinnittää huomiota palvelun käytettävyyteen, jota tulee testata vammaisten ihmisten kanssa. Palvelun tulee toimia luotettavasti ja olla riittävän nopeaa hätätilanteissa. Käyttöliittymän ja palvelun helppokäyttöisyys on ratkaisevaa, jotta se palvelee mahdollisimman monia.
- Rekisteröitymisvelvoitteen poistuminen hätätekstiviestipalvelusta helpottaa palvelun käyttämistä. Tämä auttaa merkittävästi niitä puhevammaisia henkilöitä, joilla on haasteita palveluihin rekisteröitymisessä.
- Monet puhevammaiset henkilöt eivät välttämättä tiedä uusista mahdollisuuksista käyttää hätäkeskuspalvelua. Palvelun käyttötavoista ja sitä koskevista muutoksista tulee viestiä monikanavaisesti ja myös selkokielellä, sekä ottaa järjestöt mukaan viestimiseen.

Espoossa 4.4.2025

Kehitysvammaliitto ry

Susanna Hintsala
toiminnanjohtaja

Eija Roisko
Tikoteekin johtaja

Susanna Rieppo
vaikuttamistoiminnan asiantuntija